

Prof. dr hab. Wioleta Danilewicz Białystok, 02.01.2025 r.
Katedra Studiów Społecznych i Edukacyjnych
Wydział Nauk o Edukacji
Uniwersytet w Białymstoku

**Ocena dorobku naukowo-badawczego,
dydaktycznego i organizacyjnego
dr Jarosława Przeperskiego, Uniwersytet Toruński,
w postępowaniu o nadanie stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk społecznych, w dyscyplinie pedagogika**

Na podstawie art. 221 ust. 4 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r., Dz.U. z 2023 r. poz. 742 z późniejszymi zmianami, i w związku z powołaniem mnie przez Instytut Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu na recenzentkę w postępowaniu habilitacyjnym, przedstawiam ocenę osiągnięć naukowych, dydaktycznych i organizacyjnych dr Jarosława Przeperskiego.

Kieruję się wskazówkami zawartymi w dokumencie Rady Doskonałości Naukowej „Postępowania dotyczące nadawania stopnia doktora habilitowanego” z dn. 9 sierpnia 2023. W recenzji zaprezentuję podstawowe informacje dotyczące ścieżki edukacyjnej i zawodowej Pana J. Przeperskiego, odniosę się do monografii wskazanej przez Habilitanta jako główne osiągnięcie naukowe, poddam ocenie pozostały dorobek, w tym aktywność naukową, organizacyjną, upowszechniającą wiedzę, współpracę z otoczeniem społecznym.

**PODSTAWOWE INFORMACJE
O DRODZE EDUKACYJNEJ I ZAWODOWEJ HABILITANTA**

Pan Jarosław Przeperski ukończył studia na kierunku Pedagogika. Pracę magisterską na temat: *Specyfika doradcy w poradnictwie pastoralnym* (promotor: J. Pólturzycki) obronił w 1997 r. Stopień doktora uzyskał w 2014 roku na Wydziale Nauk Pedagogicznych Uniwersytetu Mikołaja Kopernika na podstawie pracy pt. *Konferencja Grupy Rodzinnej jako metoda pomocy rodzinie* (promotor: dr hab. T. Biernat, prof. UMK).

Pracę zawodową J. Przeperski rozpoczął jako wychowawca w Centrum Wspierania Dzieci i Młodzieży „Młody Las” w Toruniu. Pełnił też funkcję dyrektora w Fundacji Nadzieja dla Rodzin w Toruniu. W latach 2010- 2015 pracował na macierzystym wydziale jako wykładowca. Od 2016 r. dr J. Przeperski został zatrudniony jako adiunkt na Wydziale Nauk Pedagogicznych UMK w Toruniu.

OCENA OSIĄGNIĘCIA NAUKOWEGO (art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy)

Jako główne osiągnięcie naukowe Habilitant wskazał monografię autorską pt. ***Uwarunkowania decyzji o umieszczeniu dziecka opuszczonego w zastępczym środowisku opiekuńczym***. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2024.

Publikacja składa się z sześciu rozdziałów wpisujących się w tradycyjny trójkopie treści. W części wprowadzającej, tzw. teoretycznej, Autor podejmuje zagadnienia dotyczące dziecka znajdującego się w sytuacji wymagającej interwencji (roz. 1). Ponadto Autor zauważa niejednoznaczność niektórych ujęć definicyjnych, w związku z czym proponuje ich autorskie „doprecyzowanie”, np. środowiska opiekuńczego (s. 15), co traktuję jako umiejętność świadcząca o dojrzałości badawczej. Omawia pojęcie „dziecka opuszczonego”, uzasadniając jego wprowadzenie zamiast dotychczas stosowanego określenia „dziecka osieroconego”. W rozdziale tym zaprezentowane zostały konsekwencje umieszczenia dziecka w zastępczym środowisku opiekuńczym oraz charakterystyka tego środowiska w Polsce.

W roz. 2 podjęto zagadnienia skupione wokół konieczności interwencji opiekuńczej wobec dziecka. W uzupełniających się, trafnie wyeksponowanych treściach, Autor podejmuje wątki dotyczące m.in. warunków interwencji opiekuńczej państwa i ich rozwiązań legislacyjnych w Polsce, procesu decyzyjnego w przypadku konieczności interwencji oraz – co jest istotne dla podjętej problematyki monografii – trafności i rzetelności podejmowanych decyzji. W tej części monografii w uporządkowany, logiczny sposób zaprezentowani zostali także tzw. interesariusze uczestniczący w procesie zmiany środowiska opiekuńczego dziecka. Autor wyraźnie wskazuje, że wprowadzenie decyzję o umieszczeniu dziecka w zastępczym środowisku opiekuńczym decyduje sędzia rodzinny, to istotną rolę pełnią także pracownicy socjalni i asystenci rodziny. Wyprowadza z tego faktu spostrzeżenia, dające podstawę do dalszych analiz.

W kolejnej części pracy prezentuje uporządkowane treści dotyczące dziecka znajdującego się w sytuacji zmiany, jego rodziny biologicznej oraz spokrewnionej, sieci społecznej i otoczenia. Omawia też rolę instytucjonalnych form, w tym sądu rodzinnego (i sędziego rodzinnego), kuratora zawodowego, pracownika socjalnego oraz asystenta rodziny w procesie podejmowania decyzji o umieszczeniu dziecka w pieczy zastępczej.

Logicznym pogłębieniem wskazanych treści są zagadnienia dotyczące uwarunkowań zmiany formy opieki nad dzieckiem (roz. 3). Interesująca i dość rzadko występująca w polskiej literaturze pedagogicznej jest zastosowana przez autora monografii metoda celowego przeglądu literatury (*scope literature review*). J.

Przeperski dokonał analizy bazy danych Web of Scince opierając się na narzędziu Elicit.org. opartym na sztucznej inteligencji. Wprowadzając kryteria włączające i wyłączające poszczególne wątki publikacji Autor z jednej strony wyłonił artykuły dotyczące czynników związanych z decyzjami o zmianie środowiska opiekuńczego dziecka oraz – z drugiej – wyodrębnił czynniki warunkujące te decyzje (adekwatnie do rozpoznanych artykułów naukowych). W oparciu o krytyczną analizę zgromadzonych danych Autor wyróżnił trzy grupy czynników, które poddał dalszej analizie. Są to: ocena sytuacji dziecka i rodziny, profesjonalista podejmujący decyzję o zmianie środowiska dziecka, czynniki zewnętrzne i organizacyjne (roz. 3.2, 3.3, 3.4).

J. Przeperski opisał i krytycznie omówił procedurę podejmowania decyzji o zmianie środowiska opiekuńczego dziecka ukazując – w świetle badań – czynniki je identyfikujące. Interesujące i niezwykle ważne jest ukazanie w publikacji szerokich kontekstów rozwiązań prawnych, organizacyjno-administracyjnych, kulturowo-społecznych oraz bardziej wąskich (częściowo indywidualnych) – osobistych i zawodowych pracowników socjalnych i asystentów rodziny. W tej części pracy Autor prezentuje i omawia paradygmaty: paternalistyczny, familiocentryczny i pajdocentryczny jako kierunki orientacji osób decyzyjnych w podejmowaniu rozstrzygnięć o zmianie formy opieki nad dzieckiem.

W drugiej części pracy uwaga skupiona została na omówieniu poszczególnych etapów procesu badawczego (roz. 4) oraz prezentacji wyników badań własnych (roz. 5). Główne pytanie badawcze brzmiało: jakie czynniki warunkują podejmowanie decyzji o umieszczeniu dziecka w zastępczym środowisku opiekuńczym, jest motywem wokół którego Autor umiejętnie buduje kolejne etapy procesu badawczego. Przedmiotem badań Autor uczynił orientację profesjonalistów na umieszczenie dziecka w zastępczym środowisku opiekuńczym lub pozostawienie dziecka w rodzinie biologicznej adekwatnie do paradygmatu familiocentrycznego, pajdocentrycznego oraz paternalistycznego. Cel poznawczy skupiony był na pogłębieniu wiedzy dotyczącej uwarunkowań decyzji o umieszczeniu dziecka w środowisku zastępczym. Celem praktycznym były wskazania do podniesienia poziomu trafności i rzetelności decyzji przekładających się na adekwatne do potrzeb wsparcie i ochronę dzieci i ich rodzin.

Badania przeprowadzono w 2023 roku. Objęto nimi próbę 563 pracowników socjalnych i asystentów rodziny (przy reprezentatywności 378 pracowników tych profesji). Wykorzystano w nich narzędzia do pomiaru podejścia familiocentrycznego, pajdocentrycznego i odrębnie paternalistycznego, zaadaptowane do polskich warunków. Wykorzystano Skalę Dalglisha opartą na ośmiu parach stwierdzeń (szerzej: cyt. monografia, s. 120–122) dającą możliwość rozpoznania pajdocentrycznego lub familiocentrycznego podejścia profesjonalistów do

podejmowanych decyzji oraz ich nastawienia. Drugie zastosowane narzędzie – Moral Sensitive Questionnaire, dotyczyło rozpoznania postaw paternalistycznych, również opartych na wprowadzeniu stwierdzeń. Podkreślić należy, że J. Przeperski uczestniczył w procesie adaptacji polskiej wersji kwestionariusza Skali Praktyk Familiocentrycznych w dwóch etapach: tłumaczenia i adaptacji kulturowej oraz walidacji właściwości psychometrycznych (szerzej: cyt. monografia, s. 120). Zmienną zależną (orientację pracowników socjalnych i asystentów rodziny na umieszczenie dziecka w środowisku zastępczym) mierzono wykorzystując także technikę epizodów (*vignettes*), również rzadko stosowaną w polskich badaniach.

Wysoko oceniam prezentację wyników badań. Skrupulatnie rozpoznane zostały poszczególne podejścia oraz zmienne, w tym zachodzące korelacje, poziom skupienia (w oparciu o metodę hierarchicznej analizy skupień). Analiza wykazała, że badani pracownicy pomocowi funkcjonują (i podejmują decyzje) zwykle w nieświadomości przyjętych paradygmatów. Nieświadomie, czyli w oparciu o własne doświadczenia, przekonania, które można określić jako „przedpole” (dop. W.D).

Uważam, że wnioski z przeprowadzonych badań mają charakter refleksyjny, oparty na wnikliwym rozpoznaniu podjętej problematyki. Mają też głębokie odniesie dla praktyki diagnozowania potrzeb dzieci i ich rodzin oraz trafności podejmowanych decyzji. Autor badań wskazuje na konieczność dalszych prac nad rozpoznaniem paradygmatów istotnych przy podejmowaniu decyzji o umieszczeniu dziecka w zastępczym środowisku opiekuńczym, ich uwarunkowań. Uznaje, słusznie, że znalezienia balansu między nimi w oparciu o identyfikację i neutralizowanie paradygmatów przyczyni się do budowania nowego modelu pracy z dzieckiem i rodziną.

Wskazaną monografię traktuję jako ważną z kilku równoległych powodów. Dla większej przejrzystości wskażę je w uzupełniającej się argumentacji ujętej w punktach.

- Dostrzeżenie umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej jako aktualnego obszaru i problemu wymagającego namysłu, rozpoznania i wskazania aktualnych implikacji dla praktyki.
- Wskazanie występowania błędów oraz ich uwarunkowań w podejmowaniu decyzji o umieszczeniu dziecka w zastępczym środowisku opiekuńczym.
- Autor słusznie zauważa wyraźny brak aktualnych opracowań dotyczących dziecka w sytuacji zmiany środowiska opiekuńczego opuszczonego a tym bardziej podejmowania decyzji w jego sprawie. Umiejętnie też dokonuje kwerendy literatury anglojęzycznej, znacznie wzbogacając analizowane wątki.

- Dostrzeżenie konieczności spojrzenia na proces umieszczenia dziecka w środowisku zastępczym nie tylko przez pryzmat dziecka ale też rodziny. Brak refleksji dotyczącej konsekwencji procesu zmiany w życiu rodziny i dziecka na skutek jego przejścia do innego środowiska opiekuńczego Autor słusznie traktuje jako lukę, której rozpoznanie może spowodować dalszą profesjonalizację m.in. zawodów pomocowych.
- Refleksyjność Habilitanta, który krytycznie i konstruktywnie traktuje wyniki prowadzonych przez siebie badań dążąc do ich rozszerzenia, pogłębiania, to kolejny walor publikacji. Przykładem jest prowadzenie badań własnych w oparciu o metodę Q-sort a dotyczące podejmowania decyzji w pracy socjalnej. Autor znając ograniczenia tej metody przeprowadził kolejne badania dające możliwość rozpoznania zależności między podejmowanymi decyzjami przez pracowników socjalnych i asystentów rodzinnych a ich osobistymi podejściami (paradygmatami).
- Wartość pracy dostrzegam także w prezentacji podejmowanych treści w sposób uporządkowany. Poszczególne wątki są logicznie, konsekwentnie prowadzone, czytelne. Podkreślają je także prezentacje graficzne opracowane przez Autora wzmacniające odbiór wybranych treści.
- Solidne uzasadnienie przedmiotu badań, logicznie sformułowany cel i problem badawczy.
- Zastosowanie narzędzi badawczych: skali do badania paradygmatów familiocentrycznego i pajdocentrycznego oraz do pomiaru paradygmatu paternalistycznego – w oparciu o adaptację do polskich warunków. Jest to istotny wkład J. Przeperskiego w rozwój badań w obszarze nauk społecznych.
- Umiejętność wykorzystania przez dr J. Przeperskiego wiedzy i refleksji wynikających z wieloletniej pracy w charakterze wychowawcy w Pogotowiu Opiekuńczym oraz Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Młody Las” w Toruniu. Połączenie praktyki z rozwijanymi kompetencjami naukowymi (w tym badawczymi) przyczyniły się do wnikliwej analizy podjętej problematyki, przeprowadzenia badań o innowacyjnym w Polsce charakterze oraz wskazania trafnych, ważnych prakseologicznie wskazań, rozwiązań.
- Analiza wskazanego, autorskiego projektu badawczego dokonana została pod kątem przydatności w praktyce społecznej. Autor znakomicie połączył badania własne z praktyką społeczną. Wskazuje konkretne obszary implikacji i wyzwań przede wszystkim dla praktyki profesjonalistów oraz edukacyjnej, np. odejście od wąskiego podejścia w kierunku szerokiego spojrzenia na proces i uwarunkowania podejmowania decyzji;

wprowadzenie treści dotyczących interwencji opiekuńczych już na początku kształcenia pracowników socjalnych, pedagogów oraz objęciem osoby już pracujące różnym formami pogłębiania wiedzy, wrażliwości, refleksyjności; budowanie nowego modelu pracy z klientem.

Przeprowadzone badania stanowią przykład umiejętności Habilitanta prowadzenia badań empirycznych opartych na solidnych podstawach teoretycznych, trafnie dobranych i wykorzystanych narzędziach do badań, poprawnej i interesującej analizie. Jest to udana próba wprowadzenia nurtu krytycznej refleksji do polskiego myślenia o pracy socjalnej i w pracy socjalnej, zwłaszcza kierunku jej badań, analiz i przeniesienia do praktyki.

OCENA DOROBKU WSPIERAJĄCEGO OSIĄGNIĘCIE WSKAZANE JAKO GŁÓWNE W MYŚL ART. 219 UST. 1 PKT 2 USTAWY

Praca naukowa Pana J. Przeperskiego jest systematyczna, konsekwentna tematycznie lecz rozbudowywana o nowe wątki; oparta na prowadzonych badaniach, analizie ich teoretycznych podstaw. Monografia, wskazana jako główne osiągnięcie naukowe w recenzowanym dorobku Habilitanta (*Uwarunkowania decyzji o umieszczeniu dziecka opuszczonego w zastępczym środowisku opiekuńczym*. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2024), wynika właśnie z wcześniej prowadzonych rozpoznań badawczych i refleksji z nich wynikających. W oparciu o prowadzone badania własne, wcześniej realizowaną pracę zawodową, kwerendę literaturową dostrzegł konieczność oceny ryzyka w podejmowaniu decyzji o przejściu dziecka z jednego środowiska opiekuńczego do innego (zastępczego). „Dochodzenie do głównego problemu badań” (autoreferat, s. 4) opierało się na badawczej analizie przemian w systemie opieki i wsparcia rodzin z dziećmi; konceptualizacji pojęcia familiocentryzmu i pajdocentryzmu; adaptacji narzędzia badawczego Skali Praktyki Familiocentrycznej. Cenne jest spostrzeżenie J. Przeperskiego o ograniczeniach dotychczas stosowanych narzędzi i konieczności uwzględniania innych.

Podjęmowane badania i ich analizy są systematycznie rozwijane przez Habilitanta a ich wyniki publikowane w znaczących czasopismach naukowych, np. *Research on Social Work Practice* (2021), *Child and Adolescent Social Work Journal* (2021) i in. Do analizy treści i zakresu publikacji odniosę się w dalszej części recenzji. W tym miejscu wyraźnie podkreślam rozwijaną współpracę naukową Habilitanta, której efekty mają wymierny efekt badawczy (rozbudowywane obszary badawcze) i publikacyjny. Na przykład współpraca z prof. Johnem Fluke (Uniwersytet w Colorado) przyczyniła się do osadzenia badań własnych w ponownie rozwijającym się teoretycznym modelu ekologicznym.

W monografiach oraz w przynajmniej kilku artykułach naukowych, Habilitant wyróżnia uzupełniające się obszary jego zainteresowań badawczych oraz ich powiązań z praktyką społeczną. Pierwszy obszar zainteresowań dotyczy przemocy, profilaktyki przemocy. J. Przeperski jest autorem i współautorem artykułów naukowych dotyczących tej problematyki, np.:

- J. Przeperski (2020). Diagnozowanie zjawiska przemocy domowej – konteksty teoretyczne i praktyczne. *Family Forum*, nr 9.
- R. Baikady, J. Przeperski i in. (2023). Access to help in intimate partner violence: systematic narrative review. W: *European Social Work Reserch*, t. 1, nr 3.

Obszar drugi zainteresowań, wskazany przez Habilitanta, dotyczy transferu badań do praktyki i polityk publicznych. Efektem tego obszaru pracy naukowej są monografie autorskie i współautorskie oraz artykuły naukowe. Są to np.:

- J. Przeperski (2015). *Konferencja grupy rodzinnej w teorii i praktyce pracy socjalnej z rodziną*. Wydawnictwo Edukacyjne Akapit, Toruń.
- J. Przeperski (2019). *Badania współczesnej rodziny w kontekście tworzenia polityk publicznych opartych na wiedzy i dowodach naukowych*. Wyd. Instytutu Wymiaru Sprawiedliwości, Warszawa.
- T. Biernat, J. Przeperski (2015). *Zintegrowane wsparcie rodziny w środowisku lokalnym: centrum dla rodziny*. Wydawnictwo Edukacyjne Akapit, Toruń.

W pierwszej z wymienionych publikacji Autor omawia istotę i możliwości zastosowania metody Konferencji Grupy Rodzinnej (KGR) opartej m.in. na dostrzeżeniu istnienia potencjału w każdej rodzinie, który można wykorzystać w sytuacji kryzysu i jego przezwyciężenia. W monografii podjęto zagadnienia dotyczące efektywności różnych metod pracy z rodzinami, sposobów oceny efektywności nowych metod w pracy socjalnej, *empowerment* (na przykładzie KGR w krajach europejskich i poza nimi). Praca ma charakter badawczy; zawiera poprawnie sformułowane założenia metodologiczne oraz interesujące wyniki badań własnych (zrealizowanych w ramach pracy doktorskiej). Uważam, że wciąż jest istotnym źródłem wiedzy o możliwościach wspierania rodziny, zwłaszcza w obszarze wyzwań systemu pomocy społecznej w Polsce.

Kolejna, wskazana publikacja (2019), wynika z dostrzeżenia przez Autora konieczności tworzenia polityk publicznych opartych na wiedzy i dowodach naukowych. Dostrzegam zalety tej publikacji ze względu na jej cel, jednak zauważam

też pewne ograniczenia. Uważam, że dominuje w niej normatywne postrzeganie rodziny, ograniczone do jej postrzegania (i definiowania) przez pryzmat rodziny nuklearnej, tj. ujęcia strukturalno-funkcjonalnego mające swoje źródło w pracach z lat 50. (T. Parsons i in.). Wskazaną reprezentatywność badanej próby poddaje dyskusji, ponieważ nie objęła wszystkich typów rodzin. Sądzę, że nabór powinien być losowo-warstwowy. Jednak wywód został przeprowadzony logicznie, z uwzględnieniem celu oraz w oparciu o poprawnie przeprowadzoną analizę dotyczącą wielu aspektów życia rodzinnego.

Na uwagę zasługują artykuły reprezentujące wskazany obszar (implementacji badań do praktyki i polityk społecznych), w tym:

- J. Przeperski (2020). Implementing innovations in the context of the declared and actual readiness to change of social assistance workers. W: *Problemy Polityki Społecznej. Social Policy Issues*, t. 49, nr 2.

Habilitant w Autoreferacie zwraca uwagę na trzeci element (obszar) jego zainteresowań badawczych, tj. rozwój warsztatu badawczego. Na przykład zainteresowanie się metodą q-sort czy metodą epizodów (vignette) przyczyniło się do przygotowania badań i ich opisu w monografiach, artykułach naukowych, np.

- J. Przeperski (2018). Metoda epizodów (vignettes) w badaniach społecznych i familiologicznych. Konteksty teoretyczne i praktyczne. W: *Problemy Polityki Społecznej*, t. 4, nr 42.

Praca naukowa Habilitanta oparta jest na prakseologicznym podejściu do niej. Wielu publikacjom towarzyszy myślenie o profesjonalistach, głównie pracownikach socjalnych. Autor odwołuje się do pedagogiki społecznej jako teoretycznego „rdzenia” pracy socjalnej i rozważań dotyczących zjawisk i problemów społecznych oraz kierunków ich rozwiązywania.

Uważam, na podstawie analizy etapów pracy badawczej J. Przeperskiego, że aktywność ta i rozwój są w pełni udokumentowane.

**INFORMACJA O WYKAZANIU SIĘ
ISTOTNĄ AKTYWNOŚCIĄ NAUKOWĄ ALBO ARTYSTYCZNĄ
REALIZOWANĄ W WIĘCEJ NIŻ JEDNEJ UCZELNI,
INSTYTUCJI NAUKOWEJ LUB INSTYTUCJI KULTURY,
W SZCZEGÓLNOŚCI ZAGRANICZNEJ**

Opublikowane monografie autorskie i współautorskie

Dr J. Przeperski opublikował trzy monografie autorskie oraz dwie współautorskie.

Opublikowane rozdziały w monografiach naukowych

Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitant opublikował dziewięć artykułów zamieszczonych w monografiach naukowych.

Członkostwo w redakcjach naukowych w monografiach

Dr J. Przeperski był członkiem zespołu redakcyjnego w czterech monografiach pod redakcją naukową, w tym cenionych, np.: J. Przeperski, R. Baikady (red.). (2024). *The Routledge International Handbook of Social Work Teaching*.

Opublikowane artykuły w czasopismach naukowych

Po uzyskaniu stopnia doktora Habilitant opublikował 13 artykułów naukowych w czasopismach naukowych, z których wiele znajduje się na listach czasopism rekomendowanych przez MNiSW, np. *Research on Social Work Practice* (100 pkt. MN oraz 1,984 IF) i in.

Udział w konferencjach naukowych

Dr J. Przeperski wielokrotnie (wskazano 15, w tym jedną w czerwcu 2025) brał czynny udział w naukowych konferencjach krajowych i międzynarodowych, organizowanych przez znaczące ośrodki akademickie i instytucje naukowe.

Wygłaszane referaty podczas konferencji są przykładem wyraźnego kierunku zainteresowań badawczych Habilitanta powiązanych z pedagogiką jako dyscypliną naukową.

Habilitant pełnił rolę członka komitetu naukowego w jednej, krajowej konferencji oraz był głównym organizatorem 1st International Scientific Conference of Research on Family Services UMK, 2016).

Udział w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów

Dr J. Przeperski brał udział w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów oraz pełnił w nich funkcje kierownicze.

- PROJEKT: *Kooperacja – efektywna i skuteczna*; FINANSOWANIE: Europejski Fundusz Społeczny (2018-2021); FUNKCJA: kierownik grantu w projekcie badawczym;
- PROJEKT: *Polityka Sprawiedliwości*; FINANSOWANIE: Ministerstwo Sprawiedliwości (2018); FUNKCJA: kierownik grantu w projekcie badawczym;

- PROJEKT: *The Integrated System of Domestic Violence Prevention*;
FINANSOWANIE: Fundusze Norweskie; FUNKCJA: kierownik międzynarodowego zespołu badawczego.

Kryterium dotyczące osiągnięć naukowo-badawczych Habilitanta uznaję za spełnione w wysokim stopniu.

WSPÓŁPRACA MIĘDZYNARODOWA

Staż naukowe

Habilitant zrealizował dwa staże naukowe stacjonarne: w Ulster University w Irlandii Północnej (2018) oraz w Stavanger University w Norwegii (2023). W obu przypadkach współpraca jest kontynuowana, oparta na wspólnych projektach badawczych, publikacjach oraz wymiennych wizytach naukowych.

Praca zespołowa

Dr J. Przeperski, oprócz wymienionych ośrodków zagranicznych, od 2018 r. współpracuje z Central University of Kerala w Indiach (zwłaszcza z dr Rejendra Baikady), której pokłosem jest realizacja kilku projektów badawczych, publikacje wyników badań w renomowanych wydawnictwach światowych np., Springer, Routledge i in.) oraz współautorstwo dwóch handbooków: *The Palgrave Handbook of Global Social Problems* oraz *The Palgrave Handbook of Global Social Change*.

Należy podkreślić, że Habilitant wielokrotnie uczestniczył w pracy redakcyjnej przy wydaniach znaczących czasopism i serii wydawniczych (wykaz znajduje się w zamieszczonych materiałach).

Inne formy współpracy międzynarodowej

Ważnym elementem pracy dr J. Przeperskiego o międzynarodowym charakterze jest zaangażowanie w pracę organizacji i zespołów, np. ESWRA – Europejskie Stowarzyszenie Badaczy Pracy Socjalnej oraz praca w redakcji czasopisma *European Social Work Research* (Policy Press) i in.

Zauważam, że wieloletnia, systematyczna i stale rozbudowywana współpraca międzynarodowa Habilitanta ma przynajmniej dwutorowy charakter. Z jednej strony skupiona jest na działalności społecznej i organizacyjnej – cennej dla praktyki społecznej i edukacyjnej w Polsce. Z drugiej – współpraca z konkretnymi ośrodkami badawczymi i ich reprezentantami wyraźnie budująca warsztat badawczy Habilitanta, co dokumentuje w poszczególnych artykułach naukowych.

Współpracę naukową Habilitanta z ośrodkami naukowymi oceniam bardzo wysoko.

INFORMACJA O OSIĄGNIĘCIACH DYDAKTYCZNYCH, ORGANIZACYJNYCH ORAZ POPULARYZUJĄCYCH NAUKĘ LUB SZTUKĘ

Pan J. Przeperski, zatrudniony w Instytucie Nauk Pedagogicznych, Wydział Filozofii i Nauk Społecznych, Uniwersytet Mikołaja Kopernika:

- prowadzi zajęcia ze studentami głównie z obszaru pracy socjalnej, np. z przedmiotów: Współczesne kierunki w pracy socjalnej, Instytucje pomocy i opieki społecznej, Projekt socjalny, System wsparcia rodziny i kilkunastu innych;
- od 2016 r. pełni funkcję Dyrektora Centrum Badań nad Rodziną UMK (obecnie na Wydziale Filozofii i Nauk Społecznych). W ramach tej działalności koordynuje projekty badawczo – wdrożeniowe oraz organizuje seminaria tematyczne i metodologiczne;
- jest też członkiem Rady Dyscypliny Nauk Pedagogicznych w Instytucie Nauk Pedagogicznych UMK.

Promotorstwo pomocnicze

Dr J. Przeperski pełnił funkcję promotora pomocniczego w rozprawie doktorskiej dr Renaty Deki, zamkniętej w 2020 r.

Kryteria dotyczące dorobku dydaktycznego, organizacyjnego i popularyzatorskiego uważam za wypełnione w wysokim stopniu.

INFORMACJA O WSPÓŁPRACY Z OTOCZENIEM SPOŁECZNYM I GOSPODARCZYM

Dr J. Przeperski zrealizował ekspertyzy i inne opracowania w ramach zamówień instytucji publicznych, np. Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej (2019, 2023) oraz inne np. Ministerstwa Sprawiedliwości.

INFORMACJE NAUKOMETRYCZNE

Sumaryczny Impact Factor: 10, 656

Index Hirsha – 8 (Google Scholar); 4 (Scopus)

Liczba punktów ministerialnych: 1361

WNIOSEK KOŃCOWY

Dr J. Przeperski jako główne osiągnięcie naukowe przedstawił monografię autorską pt. *Uwarunkowania decyzji o umieszczeniu dziecka opuszczonego w zastępczym środowisku opiekuńczym*. Oficyna Wydawnicza Impuls, Kraków 2024, której

wartość wysoko oceniam pod względem merytorycznym, metodologicznym, społecznym.

Ponadto przedstawione do oceny pozostałe elementy dorobku stanowią przekonującą bazę dokumentującą naukową samodzielność Habilitanta. Na moją pozytywną ocenę aktywności badawczej, dorobku dydaktycznego i popularyzatorskiego dr J. Przeperskiego składa się: spełnienie większości kryteriów oceny osiągnięć na wysokim poziomie, w tym: aktywności publikacyjnej, zróżnicowanej i bardzo bogatej działalności międzynarodowej, bardzo wysokiej aktywności organizacyjnej i dydaktycznej, aktywności popularyzatorskiej (udział w wielu konferencjach naukowych i upowszechniających naukę), działalności na rzecz środowiska lokalnego (m.in. współpraca z lokalnymi instytucjami).

Indywidualne oblicze tożsamości naukowej Habilitanta oraz jego wkład w rozwój dyscypliny zostały udokumentowane. Zaprezentowany dorobek naukowy, dydaktyczny i organizacyjny dr Jarosława Przeperskiego spełnia wymagania określone w art. 219 ust. 1 pkt. 2 i 3 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Wnioskuje o nadanie dr Jarosławowi Przeperskiego stopnia doktora habilitowanego nauk społecznych w dyscyplinie pedagogika.

Wioletta Przeperska